

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 146

van **PIET DE BRUYN**

datum: 18 november 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Soortenbeschermingsprogramma bever - Acties

In het voorjaar 2015 stelde de minister het soortbeschermingsprogramma (SBP) bever vast. Het is gebaseerd op 'conflictbeheersing'. Naast die conflictbeheersing zijn nog aanvullende maatregelen opgenomen, zoals het wegwerken van migratieknelpunten, monitoring en communicatie.

Het soortbeschermingsprogramma bevat een algemene afwijking voor waterbeheerders. Die laat hen onder strikte voorwaarden toe 'om snel in te grijpen' buiten de voor natuur kwetsbare gebieden. Binnen de voor natuur kwetsbare gebieden moet nog steeds een individuele afwijking worden aangevraagd. Het soortbeschermingsprogramma laat ook toe om bevers onder strikte voorwaarden en enkel op vraag van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) te vangen en te verplaatsen. Aangezien dit een arbeidsintensieve actie is en het aantal geschikte opvanglocaties beperkt is, zou zeer restrictief met verplaatsingen worden omgegaan.

De uit te voeren acties van de Vlaamse overheid of lokale waterloopbeheerders vallen volledig binnen de reguliere begroting, aldus het SBP.

In het SBP is een tabel opgenomen met een fasering van de acties; behoorlijk wat van die acties waren gepland voor 2014 en 2015, maar aangezien het SBP pas werd vastgesteld in 2015, is deze timing niet meer accuraat. Tevens bevat het SBP een overzicht (tabel 12) van milderende of preventieve maatregelen met gerelateerde kosten en levensduur.

ANB maakt jaarlijks een evaluatie van de volgende aspecten:

- evolutie in verspreiding en populatiegrootte van bevers;
- verwachte tijdsspanne waarin de goede staat van instandhouding zal bereikt worden;
- evolutie in conflictgevallen met bevers, en effectiviteit van het afsprakenkader;
- evaluatie van de kosteneffectiviteit van preventieve en milderende maatregelen;
- evaluatie van de door de waterbeheerders gemaakte extra kosten;
- evolutie in de schadevergoedingen uitbetaald voor bevers;
- evaluatie meldingen 'verdachte' overlijdens bevers, meldingen van gerichte acties tegen bevers.

1. Welke acties volgens de tabel met fasering werden in 2015 en 2016 ondernomen specifiek in het kader van dit soortenbeschermingsprogramma? Graag een opsplitsing volgens de fasering in het SBP, en welke uitgaven daar tegenover stonden.

2. Welke acties, gepland voor 2014 en 2015 in de fasering, werden nog niet uitgevoerd? Waarom niet?
3. Werden er reeds milderende maatregelen uit tabel 12 uitgevoerd? Met welke finaliteit? Voor welke bedragen?
4. Hoeveel 'conflicten' werden sinds de start gemeld door:
 - a) waterbeheerders;
 - b) landbouwers;
 - c) natuurorganisaties;
 - d) andere?
5. Hoeveel keer sinds de opstart grepen de waterwegbeheerders via de 'afwijking' in:
 - a) Buiten de voor natuur kwetsbare gebieden (voor hoeveel gevallen en hoeveel dieren), en op welke manier greep men in?
 - b) Binnen de voor natuur kwetsbare gebieden:
 - I. Die werd toegestaan door ANB (voor hoeveel gevallen en hoeveel dieren), en op welke manier greep men in?
 - II. Die niet werd toegestaan (voor hoeveel gevallen en hoeveel dieren), en op welke manier greep men in?
6. Werd de mogelijkheid om bevers te vangen en te verplaatsen al toegepast? Zo ja, waar, wanneer, hoeveel bevers werden verplaatst, en waarheen werden ze gebracht?

ANTWOORD

op vraag nr. 146 van 18 november 2016

van **PIET DE BRUYN**

1-2. Het gevraagde overzicht vindt u in bijlage.

3. Er zijn verschillende maatregelen reeds toegepast. Verschillende waterbeheerders voerden reeds oeverherstelwerkzaamheden uit. Aan het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek werd gevraagd om in 2017 bijkomend gedragsonderzoek te doen naar het effect van de milderende maatregelen op de bevers.
4. In Vlaanderen zijn tot op heden bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) twee natuurgebieden gekend waar de actuele aanwezigheid van de bever door de lokale natuurbeheerder als niet-compatibel met de aanwezige natuurwaarden wordt beschouwd. Vanuit de landbouwsector werden in 2015 zes conflicten en in 2016 vier conflicten door het ANB geregistreerd.
5. a) Voor 2015 werden door het ANB geen meldingen van ingrepen ontvangen. De rapportage van de afwijkingen door de waterwegbeheerders in 2016 wordt verwacht in februari 2017.

b) I. In 2015 verleende het ANB negen afwijkingen voor het verwijderen of verlagen van beverdammen of voor het herstellen van dijkschade. In 2016 verleende het ANB tot op heden negen afwijkingen voor gelijkaardige ingrepen. In het geval van dammen wordt in natuurgebied meestal een maximaal peil afgesproken bij basisdebiet. Zolang dat niet bereikt wordt, wordt de dam niet verlaagd. In sommige gevallen betekent dit echter wel dat de waterbeheerder de dam bijna wekelijks moet verlagen. In een aantal gevallen ging het echter om dammen in duikers op kwetsbare locaties langs wegen en woonwijken. Daar werden de dammen onmiddellijk afgebroken. De bevers verplaatsten zich dan meestal verder stroomopwaarts. Verder werden aan de waterwegbeheerders afwijkingen verleend om dijkverzakkingen ten gevolge van beverholten te herstellen. Telkens werden de nodige voorwaarden opgelegd om de bever de mogelijkheid te geven, zich elders te vestigen. Het aantal dieren is niet gekend.

II. Er is één geval in Limburg en één in Oost-Vlaanderen gekend bij het ANB waar zonder toelating een dam werd verwijderd omwille van de hoogdringendheid. Telkens werd door de natuurinspectie een aanmaning opgemaakt tegen de betrokken waterbeheerder. In Vlaams-Brabant werd een dam verwijderd door onbekenden. Hier werd een PV opgemaakt tegen onbekenden. Het aantal dieren is niet gekend.

6. Er werden geen bevers gevangen en verplaatst.

BIJLAGE

Status acties uit tabel 11 van het soortenbeschermingsprogramma bever